

Bestuurs- en omgevingsrecht (B001661)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 8.0

Studietijd 240 u

Aanbodsessies in academiejaar 2024-2025

A (semester 1)

Nederlands

Gent

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Todts, Liesbeth

RE22

Verantwoordelijk lesgever

Van Hoorick, Geert

RE22

Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

[Bachelor of Laws in de rechten](#)

stptn

aanbodsessie

8

A

[Bachelor of Science in de politieke wetenschappen](#)

8

A

[Schakelprogramma tot Master of Laws in de rechten](#)

8

A

[Voorbereidingsprogramma tot Master of Laws in de rechten](#)

8

A

[Keuzepakket Rechten](#)

8

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Bestuursrecht, algemeen bestuursrecht, begrip bestuur, bestuurlijke besluitvormingsinstrumenten, bestuurlijke contracten, ambtenarenrecht, beginselen van behoorlijk bestuur, rechtsbescherming van de burger tegen het overheidsoptreden

Ruimtelijk bestuursrecht, ruimtelijke ordeningsrecht, milieurecht, omgevingsrecht, ruimtelijke ordening, stedenbouw, duurzame ontwikkeling, milieubeleid, milieubescherming, natuurbescherming

Situering

Het doel is inzicht te verschaffen in de organisatie, de bevoegdheden, de juridische werking en besluitvorming van de Belgische federale, deelstatelijke en gedecentraliseerde besturen, alsook van diverse mechanismen van rechtsbescherming waarover de bestuurde beschikt.

Daarnaast wordt beoogd de student vertrouwd te maken met het omgevingsrecht (vooral het ruimtelijke ordeningsrecht en het milieurecht), en haar relatie met de diverse maatschappelijke factoren. Deze rechtstak heeft immers een eigen systematiek en maakt gebruik van eigen (beleids)instrumenten (zoals beleidsbeginselen, plannen, vergunningen, verhandelbare emissierechten). Tevens heeft deze rechtstak vaak invloed op andere domeinen van het recht (b.v. het bodemattest op overeenkomsten). In onze samenleving wordt deze rechtstak steeds belangrijker (ecologisering van het recht), ook in de juridische beroepen. Dit opleidingsonderdeel geeft zo tevens een basis aan studenten die in de master hun zwaartepunt willen leggen bij het bestuursrecht, ruimtelijke ordeningsrecht en het milieurecht. Bovendien wordt in dit opleidingsonderdeel beoogd bij te dragen tot een positieve houding ten opzichte van het streven naar een duurzame ontwikkeling.

Inhoud

Component bestuursrecht:

- Algemene inleiding: omschrijving, indeling, kenmerken en bronnen van het bestuursrecht;
- Bestuursorganisatie: begrip bestuur, centralisatie en gezagsspreiding, territoriale

(Goedgekeurd)

- decentralisatie, bestuurlijk toezicht;
- Bestuurlijke rechtshandelingen en overheidscontracten;
- Overheidsgoederen;
- Overheidsopdrachten;
- Bestuurlijke handhaving;
- Overheidspersoneel;
- Bestuurlijke innovaties: (formele) motiveringsplicht, openbaarheid van bestuur, ombudsfunctie;
- Preventieve rechtsbescherming tegen het overheidsoptreden (beginselen van behoorlijk bestuur);
- Curatieve rechtsbescherming (bestuurlijke en jurisdictionele beroepen) tegen het overheidsoptreden (basis).

Component omgevingsrecht:

- Inzicht verschaffen in het juridisch kader voor de overheid om toe te zien op de kwaliteit van onze leefomgeving (a.d.h.v. een beschrijvende benadering -gericht op het kunnen toepassen van het geldend recht- of beschouwende benadering -gericht op het kunnen beoordelen van het geldende recht in functie van een duurzame ontwikkeling-);
- Positionering van het omgevingsrecht in het recht en de samenleving;
- Onteigening, eigendomsbeperkingen, rechten van voorkoop en voorkeur;
- Vergunningen in de ruimtelijke ordening en het milieubeleid (met o.m. de administratieve procedures, het openbaar onderzoek);
- Ruimtelijke planning en inrichting (met o.m. de gewestplannen, de ruimtelijke beleidsplannen en de ruimtelijke uitvoeringsplannen);
- Noties van de bescherming van het onroerend erfgoed, het waterbeheer, de bodemsanering, het natuurbehoud en het bosbeheer;
- Noties van de handhaving in het omgevingsrecht (met o.m. de strafrechtelijke en bestuurlijke handhavingsmechanismen).

Begincompetenties

Een basiskennis en vertrouwdheid met de vakken 'algemene rechtsleer' en 'staatsrecht' of op een of andere wijze een basiskennis hebben opgebouwd over de bronnen en beginselen van het recht en het grondwettelijk recht is sterk aanbevolen.

Eindcompetenties

- 1 Wetenschappelijke basiskennis hebben van en inzicht hebben in alle componenten van het bestuurlijk overheidsoptreden.
- 2 Kennis hebben van en inzicht hebben in de diverse mogelijkheden om onwettig overheidsoptreden aan te vechten.
- 3 Vertrouwd worden met het specifieke begrippenapparaat en de systematiek van het bestuurs- en omgevingsrecht.
- 4 Inzicht hebben in de positie van het omgevingsrecht als exponent van de ecologisering van het recht.
- 5 Relevante juridische bronnen m.b.t. het bestuurs- en omgevingsrecht kunnen vinden, interpreteren en hanteren in casussen, en daarbij kunnen argumenteren.
- 6 Reflecteren over de evolutieve aard van het bestuurs- en omgevingsrecht en de specificiteit van het bestuurlijk optreden in afwijking van het gemeenrecht.
- 7 De maatschappelijke rol van het overheidsoptreden inzien.
- 8 Open staan voor de idee dat het recht een positieve rol kan spelen in het streven naar een duurzame ontwikkeling.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcollege: hoorcollege, gastcollege; werkcollege: oefeningensessies; zelfstandig werk: oefeningen, opdrachten, eventueel met responsiecollege

(Goedgekeurd)

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: I. OPDEBEEK, S. DE SOMER en L. TODTS, *Algemeen bestuursrecht: grondslagen en beginselen*, 3e editie, Brugge, die Keure, 2024, wordt verwacht

Richtprijs: € 70

Optioneel: nee

Type: Handboek

Naam: Geert Van Hoorick, *Omgevingsrecht in essentie*, Intersentia, 2022

Richtprijs: € 35

Optioneel: nee

Referenties

- I. OPDEBEEK, S. DE SOMER en L. TODTS, *Algemeen bestuursrecht: grondslagen en beginselen*, 3e editie, Brugge, die Keure, 2024, wordt verwacht
- G. VAN HOORICK, *Omgevingsrecht in essentie*, Antwerpen, Intersentia, 2022
- A. CARETTE, e.a., *Milieuzakboekje*, Mechelen, Kluwer, jaarlijks

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- PowerPoint presentatie, bijkomende nota's, eventueel bijkomend studiemateriaal (ondersteunende teksten, extra literatuur, voorbeelden uit de praktijk...) via Ufora (ter ondersteuning van het handboek)
- Opdrachten tijdens de les in de vorm van (o.a.) (digitaal) stemmen
- Ter beschikking stellen van voorbeeldvragen voor het examen tijdens de les
- (Minstens) één facultatieve oefeningensessie ter voorbereiding op het examen tijdens de les (voor bestuursrecht)
- Discussieplatform via Ufora (vraag- en antwoordmodule)
- Afstandsbegeleiding via e-mailvraagstelling en beantwoording vragen tijdens en na de les

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Het examen is 100 % schriftelijk. Het gebruik van wetgeving is toegelaten. De open vragen zijn: parate kennis- en inzichtvragen en toepassingen a.d.h.v. casusvragen.

Eindscoreberekening

Faciliteiten voor werkstudenten

Helpdesk; vragen per e-mail bij assistent